

faderlige Varetægt. Dette lille Udsnit af det danske Samfund lavede megen lærerig Historie; tvungne ind paa hinanden indenfor den snevre Fæstningsgrund tog dets Rørelser stridere Fart og stejlere Rejsning end andensteds, ret som optog de i sig noget af Hammervandets krappe Strømhvirvler ind om Klippeknoldene. Øboerne var et vanskeligt Folkefærd at styre for Fæstningens Kommandanter. Disses Rækkefølge blev efter Couchérons Afrejse: Major Henrik Hofman fra 19. Okt. 1685, død 23. Maj 1709, balsameret og hensat i aabent Lighus paa Christiansholmen, førte en skøn Kommando og dansede gjerne en Menuet, selv da han var 80 Aar og blind; Oberstltn. Isak Halbruch fra 27. Febr. 1710, død 30. Nov. 1723; Oberstltn. Rasmus Frandsen Hirschnach, død 26. Avg. 1736; Major Bernhard Georg Peucher fra 2. Maj 1737, død 3. Marts 1741.

5. MOSEBOGENS EFTERFØLGELSE

Vorder mangfoldige og gjører Jorden Eder underdanig! var den forjættende Forskrift, som Borringholmerne af Livsens Lyst fulgte i strid. Strid med en karrigt givende Jord. Uvane Gjenvordigheder i de halvhundred Aar inden 1700, Pest, Krig, Skattinge, Soldateske, Misvæxtaar, Udsugelse, havde lagt en tung Hemklods paa eet Slægtleds Drift og Evne til at nybryde Hedejord under Ploven; men da Borringholmerne djervt havde rystet disse Uting af sig, brød hin ukuelige Urdrift ikkun des frodigere frem. Til de nævnte Bondeplager kom endnu Kongens kronede Dyr, som i Misvæxtaarene tyede ud paa Kornagrene og aad den tarvelige Høst fra Menneskene, som var mindre fredhellige end Kronens Hjorte. Ved at tilhandle sig Adelsjagt undtagen paa den vildtrige Vajllansgaard, som Lensmanden Henrik Brahe og hans Efterslægt holdt i Eje indtil 1688 til Sorg for Christian den Fjerde, der 2. Juni 1597 bad Brahes Enke Lene Thott om at unde Kronhjortene Fred en tre Aars Tid, og som 24. Juli 1613, 4. Maj 1638 og 22. Maj 1647 forgæves søgte at faa Gaarden i Magelæg; dens adelige Ejere sendte aarligt deres Skytter at slaa Hjorte paa dens side Engmader. Sine Lensmænd undte Kongen kun fattigt med Vildbrad, 1595 Lindenov tre Dyr aarligt